

KİŞİSEL VERİLERİN YURT DIŞINA AKTARILMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR YÖNETMELİK TASLAĞI
TELKODER GÖRÜŞLERİ
20.05.2024

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme

Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı (“Taslak”) ile kişisel verilerin yurtdışına aktarılmasına yönelik belirsizliklerin büyük oranda giderildiği gözlemlenmektedir. Bununla birlikte özellikle Taslak m. 10’da belirtilen, ilgili kişinin aktarımın yapılacağı ülkede de haklarını kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkânının var olup olmadığının da ülkeler özelinde Kişisel Verileri Koruma Kurulu (“Kurul”) tarafından belirlenmesinin, uygulamadaki belirsizlikleri ortadan kaldıracığı değerlendirilmektedir. Aksi durumda, veri aktarımı yapan taraflar arasında imzalanacak bir sözleşme ile (ki bunun uygulanması ya da uygulanabilirliği konusunda herhangi bir denetim mekanizması da bulunmamaktadır) ilgili kişilerin Anayasal hakları olan kişisel verilerin korunması hakları ciddi şekilde zedelenebilecektir. Nitekim Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından verilen birçok kararda (başta Schrems I ve Schrems II olmak üzere) alıcı ülkedeki ilgili kişi hak kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkanlarını denetlenmiş ve akabinde iptal kararları söz konusu olmuştur. Öte yandan ABD ve diğer ülkeler arasında adli istinabe kapsamında kişisel veri paylaşımını düzenleyen ABD kanunu olan CLOUD Act içerisinde de verilerin gönderilebileceği ülkelerin sağlaması gereken koşullar tespit edilerek vatandaşların temel hak ve özgürlükleri emniyete alınmış durumdadır. Tüm bu hukuki gelişmeler karşısında Türk hukukunun da vatandaşların temel ve hak ve özgürlüklerinden olan kişisel verilerin korunması haklarını güvenceye alması için çeşitli mekanizmalar geliştirmesi gerektiği açıktır. Bu amaç doğrultusunda Taslak m. 10’a aşağıdaki paragrafların eklenmesi önerilmektedir.

Mevcut Metin	Taslak Metin	Öneri/Teklif Metni
=	<u>Uygun güvence sağlama yolları</u> MADDE 10- (1) Kişisel veriler, yeterlilik kararının bulunmaması durumunda, Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde belirtilen şartlardan birinin varlığı, ilgili kişinin aktarımın yapılacağı ülkede de haklarını kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkânının bulunması kaydıyla, ancak aşağıda belirtilen uygun güvencelerden birinin aktarım	<u>Uygun güvence sağlama yolları</u> MADDE 10- (1) Kişisel veriler, yeterlilik kararının bulunmaması durumunda, Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde belirtilen şartlardan birinin varlığı, ilgili kişinin aktarımın yapılacağı ülkede de haklarını kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkânının bulunması kaydıyla, ancak aşağıda belirtilen uygun güvencelerden birinin aktarım

KİŞİSEL VERİLERİN YURT DIŞINA AKTARILMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR YÖNETMELİK TASLAĞI
TELKODER GÖRÜŞLERİ
20.05.2024

	<p><u> taraflarınca sağlanması hâlinde yurt dışına aktarılabilir:</u></p> <p>a) Yurt dışındaki kamu kurum ve kuruluşları veya uluslararası kuruluşlar ile Türkiye’deki kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında yapılan uluslararası sözleşme niteliğinde olmayan anlaşmanın varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.</p> <p>b) Ortak ekonomik faaliyette bulunan teşebbüs grubu bünyesindeki şirketlerin uymakla yükümlü oldukları, kişisel verilerin korunmasına ilişkin hükümler ihtiva eden ve Kurul tarafından onaylanan bağlayıcı şirket kurallarının varlığı.</p> <p>c) Kurul tarafından ilan edilen, veri kategorileri, veri aktarımının amaçları, alıcı ve alıcı grupları, veri alıcısı tarafından alınacak teknik ve idari tedbirler, özel nitelikli kişisel veriler için alınan ek önlemler gibi hususları ihtiva eden standart sözleşmenin varlığı.</p> <p>ç) Yeterli korumayı sağlayacak hükümlerin yer aldığı yazılı bir taahhütnamenin varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.</p>	<p><u> taraflarınca sağlanması hâlinde yurt dışına aktarılabilir:</u></p> <p>a) Yurt dışındaki kamu kurum ve kuruluşları veya uluslararası kuruluşlar ile Türkiye’deki kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında yapılan uluslararası sözleşme niteliğinde olmayan anlaşmanın varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.</p> <p>b) Ortak ekonomik faaliyette bulunan teşebbüs grubu bünyesindeki şirketlerin uymakla yükümlü oldukları, kişisel verilerin korunmasına ilişkin hükümler ihtiva eden ve Kurul tarafından onaylanan bağlayıcı şirket kurallarının varlığı.</p> <p>c) Kurul tarafından ilan edilen, veri kategorileri, veri aktarımının amaçları, alıcı ve alıcı grupları, veri alıcısı tarafından alınacak teknik ve idari tedbirler, özel nitelikli kişisel veriler için alınan ek önlemler gibi hususları ihtiva eden standart sözleşmenin varlığı.</p> <p>ç) Yeterli korumayı sağlayacak hükümlerin yer aldığı yazılı bir taahhütnamenin varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.</p>
--	--	--

KİŞİSEL VERİLERİN YURT DIŞINA AKTARILMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR YÖNETMELİK TASLAĞI
TELKODER GÖRÜŞLERİ
20.05.2024

		<p><u>(2) İlgili kişinin haklarını kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkânının bulunduğu ülkeler Kurulca ilan edilir. Kurul, söz konusu ülkeleri belirlerken aşağıdaki hususları dikkate alır:</u></p> <p><u>a) Kurul tarafından yayınlanan ya da onaylanan birinci fıkrada belirtilen sözleşmesel dokümanlar içerisinde yer alan koşulların yerine getirilmesini imkansızlaştıran ya da bunların ihlal edilmesine sebep olabilecek hukuk kurallarının, kişisel verilerin aktarıldığı ülkede mevcut bulunmaması,</u></p> <p><u>b) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkede de ilgili kişiler için Türk hukukuna denk hakların ve korumaların mevcut bulunması,</u></p> <p><u>c) Kişisel verilerin aktarılacağı ülke ile Türkiye arasındaki karşılıklılık durumu,</u></p> <p><u>ç) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin insan haklarına ilişkin gerekli hukuki ve fiili korumaları sağlaması,</u></p> <p><u>d) Kişisel verilerin aktarılacağı ülke ile Türkiye arasında etkin adli istinabe mekanizmalarının bulunması ve işletilmesi,</u></p>
--	--	--

KİŞİSEL VERİLERİN YURT DIŞINA AKTARILMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR YÖNETMELİK TASLAĞI
TELKODER GÖRÜŞLERİ
20.05.2024

		<p><u>e) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin milli güvenlik, ceza yargılaması ve kamu düzeni gibi konulara ilişkin hukuk kurallarının, ilgili kişilerin Türkiye’de sahip oldukları kişisel verilerin korunması hakkının derecesine kıyasla önemli ölçüde hak kısıtlamasına yol açmaması,</u></p> <p><u>f) Kişisel verileri aktarana ya da kişisel veri alıcısına yönelik olarak, kişisel verilere ilişkin herhangi bir şifreleme kısıtlaması ya da şifre çözme zorunluluğu getirilmemesi,</u></p> <p><u>g) Kişisel verilerin aktarıldığı yabancı ülkede bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının, aktarılan kişisel verilere keyfi erişiminin engellenmesi ile zaruri erişim halinde veri minimizasyonu ilkesine uyulmasının hukuken zorunlu olması ve bu yönde fiili uygulama bulunması,</u></p> <p><u>h) Kişisel verilerin aktarıldığı ülkenin ekonomik politikalarının, Türkiye’deki veri merkezi sektörüne zarar vermeye yönelik olmaması.</u></p> <p><u>(3) Kişisel verilerin sonraki aktarımlar vasıtasıyla aktarılacağı diğer ülkeler açısından da birinci fıkradaki uygun güvencelere</u></p>
--	--	--

KİŞİSEL VERİLERİN YURT DIŞINA AKTARILMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR YÖNETMELİK TASLAĞI
TELKODER GÖRÜŞLERİ
20.05.2024

dayanılabilmesi için sonraki aktarıma konu
ülkenin de ikinci fıkra uyarınca ilana konu
olması gerekir.

Değerlendirme

Eklenen yeni paragraflar ile ilgili kişinin haklarını kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkânının bulunduğu ülkelerin Kurulca ilan edilmesi gerektiği düzenlenerek ilgili kişiler açısından etkin bir koruma mekanizması geliştirilmiştir. Kurulun bu ülkeleri ilan ederken dikkate alması gereken hususlar konuya ilişkin Avrupa Birliği Adalet Divanı kararları başta olmak üzere AB mevzuatı ile CLOUD Act'in de dahil olduğu ABD mevzuatından esinlenilerek, Türkiye'nin ihtiyaçlarına uygun şekilde tespit edilmeye çalışılmıştır.